

Sakramentet e Kishës Katolike

SAKRAMENTET E KISHËS KATOLIKE

- BURIMET ZYRTARE:

Websiti zyrtar i Katekizmit të Kishës Katolike: Vatican.va

Websiti zyrtar i Urdhrit Domenikan www.amici.domenicani.it;
RUBRICA: UN SACERDOTE RISPONDE; në të cilin besimtarët i bëjnë pyetje të shumëllojshme priftit domenikan, profesor teologjie, tomisti Atë Angelo Bellon;

Websiti zyrtar i priftit italian Don Leonardo Maria Pompei, prift i Kishës Katolike Romane: [In Voluntate Dei](http://InVoluntateDei)

SAKRAMENTET E KISHËS KATOLIKE

SAKRAMENTI I VAJIMIT

ÇFARË ËSHTË VAJIMI?

•Vajimi i të sëmurëve (ose Vajimi) është një nga shtatë Sakramentet e Kishës Katolike, i cili ka “rolin” specifik për të ngushëlluar të sëmurët. Kisha e ka praktikuar gjithnjë këtë Sakrament, si në Lindje, ashtu edhe në Perëndim, Kjo praktikë ka të bëjë me lyerjen me vaj të bekuar të të sëmurit. Ndër shekuj, Vajimi i është administruar (dhënë) praktikisht atyre të sëmurëve që ishin në prag të vdekjes, prandaj për këtë arsye njihet edhe me emrin Vajimi Ekstrem.

• Më 30 nëntor të vitit 1972 në Kushtetutën apostolike “Sacram Unctionem infirmorum” është përcaktuar që:

“Sakramenti i Vajimi i jepet të sëmurëve në rrezik të madh, duke i lyer në ballë e në duar me vaj të bekuar siç duhet- vaj ulliri ose vaj tjetër vegjetal- duke thënë vetëm një herë: “Për këtë Vajim të shenjtë dhe për mëshirën e tij të shenjtë të ndihmoftë Zoti me hirin e Shpirtit të Shenjtë, duke të të liruar nga mëkatet, të shpëtoftë dhe për mirësinë e tij të lehtësoftë”.

KUR U THEMELUA SAKRAMENTI I VAJIMIT?

- **Sakramenti i Vajimit është themeluar nga vetë Jezu Krishti**, pra është një sakrament me institucion jo njerëzor, por hyjnor.
- Themelet biblike të këtij Sakramenti i gjejmë së pari në Letrën e Jakobit:

“Është ndokush ndër ju i sëmurë? Le t’i thërrasë priftërinjt e Kishës! Ata le të luten mbi të duke e lyer me vaj në emër të Zotit dhe lutja e fesë do ta shpëtojë të sëmurin dhe Zoti do ta ripërtërijë e, në qoftë se ka bërë mëkate, do t’i falen”. (Letra e Jakobit, 5, 14-15)

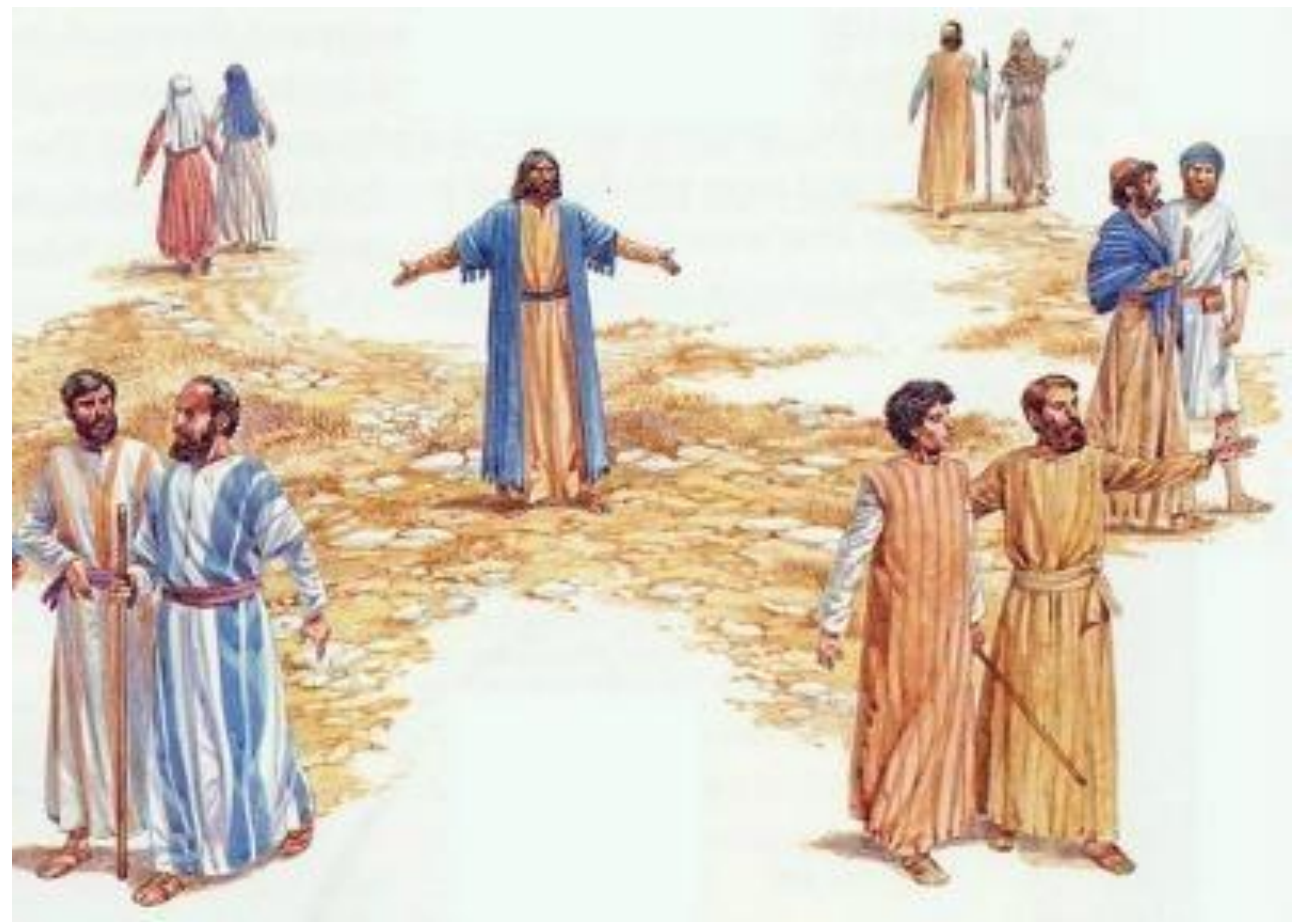
KUR U THEMELUA SAKRAMENTI I VAJIMIT?

Po ashtu, flitet për Vajimin edhe në ungjillin sipas Markut, kapitulli 6, më specifikisht vargu 13. Le ta lexojmë tërësisht pjesën në të cilën flitet për këtë Sakrament:

“Atëherë i thirri të Dymbëdhjetët e nisi t’i dërgojë dy nga dy dhe u dha pushtet mbi shpirtrat e ndytë. U urdhëroi të mos marrin në udhëtim asgjë tjetër, përveç shkopit: as bukë, as strajcë, as para bakri në brez, por të mbathin vetëm sandalet e të mos veshin dy palë petka. Dhe u thoshte:

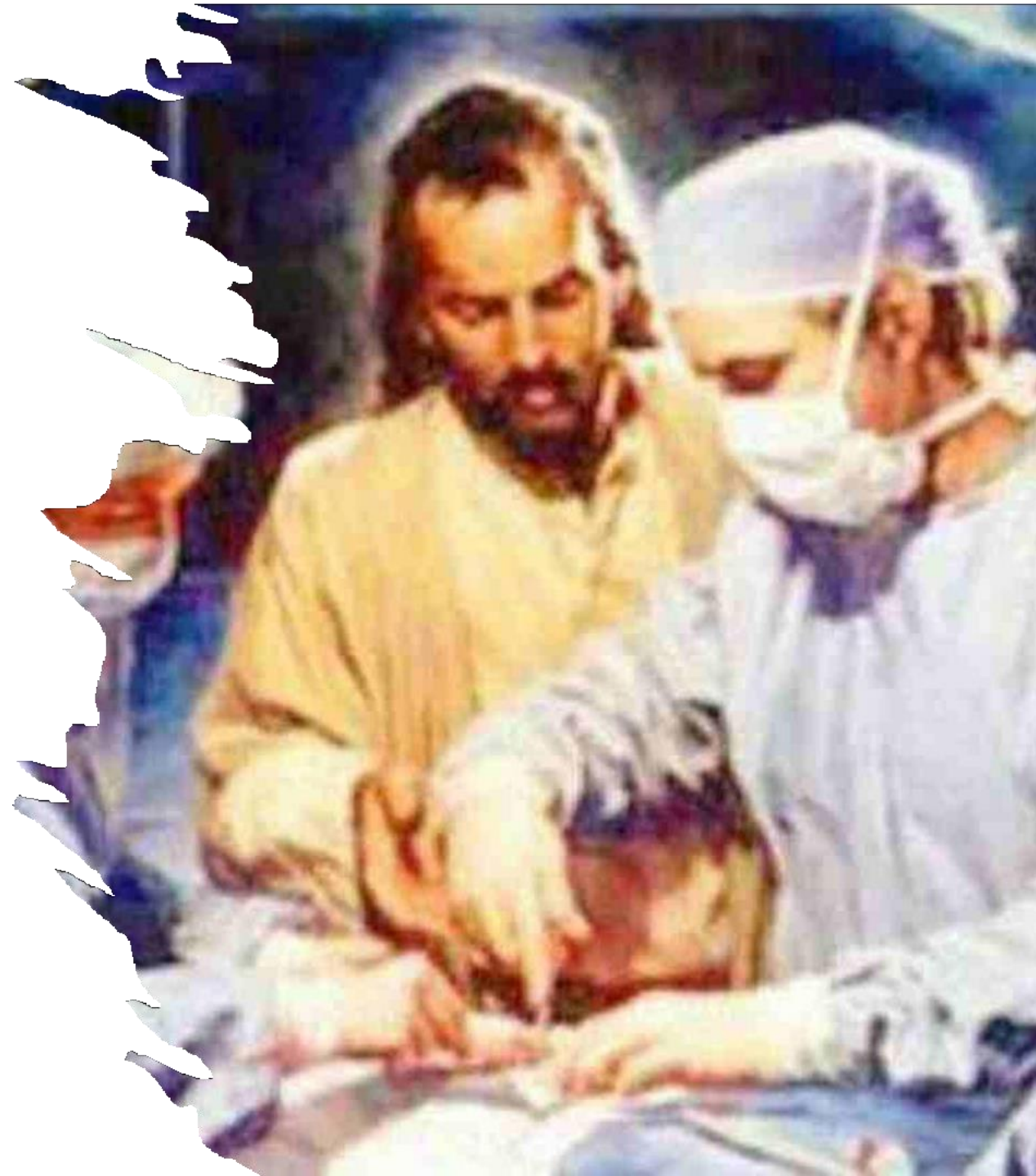
“Kudo që të hyni në ndonjë shtëpi, rrini aty derisa të largoheni nga ai vend. Po qe se ndokund nuk ju pranojnë dhe nuk ju dëgjojnë, dilni dhe shkundni pluhurin nga këmbët tuaja si dëshmi kundër tyre.” Ata shkuan dhe u predikuan njerëzve kthimin kah Hyji. Dëbonin shumë djaj, lyenin me vaj shumë të sëmurë dhe i shëronin”.

(Marku 6, 7-12)

KUJT MUND T'I JEPET VAJIMI?

- Koha më e mirë për ta marrë këtë Sakrament është kur një besimtar, i cili për shkak të një sëmundjeje ose të plakjes, fillon të jetë në rrezik vdekjeje. Fillon të jetë, pra jo modeomos duhet të jetë në momentin e fundit të jetës së tij, pak para se të mbyllë sytë përgjithmonë në këtë jetë.
- Për këtë arsye, është e përshtatshme dhe e këshillueshme që përpara një operacioni të vështirë kirurgjik me rrezik për jetën, që besimtari të marrë Sakramentin e Vajimit.
- Po ashtu, nëq një besimtar ka një sëmundje që e vë disa herë në rrezik për jetën, Vajimi mund të jepet disa herë, pra mund të përsëritet, për aq herë që besimtari e ndjen të nevojshme marrjen e këtij Sakramenti pasi i vihet në rrezik jeta.

KUSH MUND TA ADMINISTROJË VAJIMIN?

- Sakramentin e Vajimit mund t'ua japin të sëmurëve vetëm Ipeshkvi dhe priftërinjtë.
- Nqs jeni i sëmurë ose keni ndonjë njeri të sëmurë që ka nevojë për këtë Sakrament, atëhere mos ngurroni të thërrisni priftin e famullisë suaj, e kishës më të afërt, që të vijë e t'ja japë këtë Sakrament të sëmurit. Është detyrë e priftit të vijë në çdo moment që t'ja japë Vajimin atij që i nevojitet.

BOTA E TË SËMURIT...

- I sëmuri është si një botë më vete: sëmundja është një realitet shumë i thellë, shumë i vështirë, sidomos kur bëhet fjalë për sëmundje kronike, sëmundje që duket sikur nuk ka një rrugëdalje, nuk kanë shërim, ose akoma edhe më shumë, kur bëhet fjalë për sëmundje që të japin vuajtje të vazhdueshme, si fizike, ashtu edhe morale e shpirtërore.
- Gjatë sëmundjes, shumë mendime, shumë pyetje, shumë ndjenja, përjetime, kujtime, mund të përshkojnë mendjen e zemrën e të sëmurit: mund të vijnë ndenjat e shkurajimit, e frikës, e pasigurisë, të negativitetit, të impotencës. Plogështia, trishtimi, shkurajimi, mosbesimi, dhe në fund dëshpërimi mund ta bëjnë lehtësisht pre një të sëmurë, duke e çuar edhe në mendime apo gjeste më ekstreme, si psh vetëvrasja, ose vetëvrasja më “elegante” e ditëve tona, eutanasia, e ashtuquajtura vdekja e ëmbël.

**Kontraditat e vendeve
si Indonezia: bukuria
mahnitëse e natyrës
në kontrast me
varfërinë dhe
shpërfilljen ndaj të
sëmurëve më pak të
«privilegjuar»**

Ishulli Karimunjawa, Indonezi

Spitali publik i Pekanbaru,
Indonezi

Atëhere pra, lind nevoja që të sëmuret të marrin një ndihmë më tepër, përveç atyre ndihmave pra Sakramentet e tjera, që janë “të zakonshme” dhe për të gjithë. Mjeku i madh Jezu Krishti, duke qenë tejet i mëshirshëm, me të gjithë, por më në veçanti me të sëmuret, ka dashur jo vetëm t’i ndihmojë dhe pse jo, edhe t’i shërojë, por është identifikuar ai vetë me ato, duke dashur të marrë gjatë Mundimit të tij mbi shpinë çdo lloj vuajtjeje, si fizike ashtu shpirtërore, duke u bërë ai vetë Njeriu i Dhimbjeve, sikurse thotë profeti Isaia:

*Ishte i përbuzur, më i sprasmi ndër njerëz,
njeri dhimbjesh, i regjur me vuajtje,*

si ai, para të cilit mbulohet fytyra,

i përbuzur, këndej as s’e çmonin për gjësend!

E pra, Ai i mori mbi vete vuajtjet tona,

mbi shpatulla të veta i ngarkoi dhimbjet tona!

E ne ishim të bindur se ishte i ndëshkuar,

i munduar prej Hyjit e i nënçmuar!

Kurse Ai ishte i plagosur për shkak të paudhësive tona,

i ndrydhur për shkak të fajeve tona;

ndëshkimi, peng paqeje për ne,

peshoi mbi Të:

me plagët e tij ne u shëruam. (Isaia 53, 3-5)

CILAT JANË EFEKTET E SAKRAMENTIT TË VAJIMIT?

- Një dhuratë e veçantë e Shpirtit të Shenjtë. Hiri themelor i Vajimit është ngushëllimi, paqja dhe kurajoja për të përballuar vështirësitë e vetë gjendjes së sëmundjes së rëndë ose të dobësisë së pleqërisë.
- Pra, ky Sakrament ripërtërin dhe përforcon besimin në Zotin, na mbron dhe na forcon kundër tundimeve të të keqit, sidomos kundër tundimit të shkurajimit dhe të ankthit që përjetohet gjatë sëmundjes e sidomos në prag të vdekjes.
- Kjo mbështetje e çon të sëmurin sigurisht drejt shërimit të shpirtit, që është gjëja themelore për një njeri në këtë botë, dhe nqs është vullneti i Zotit, edhe në shërimin e trupit.

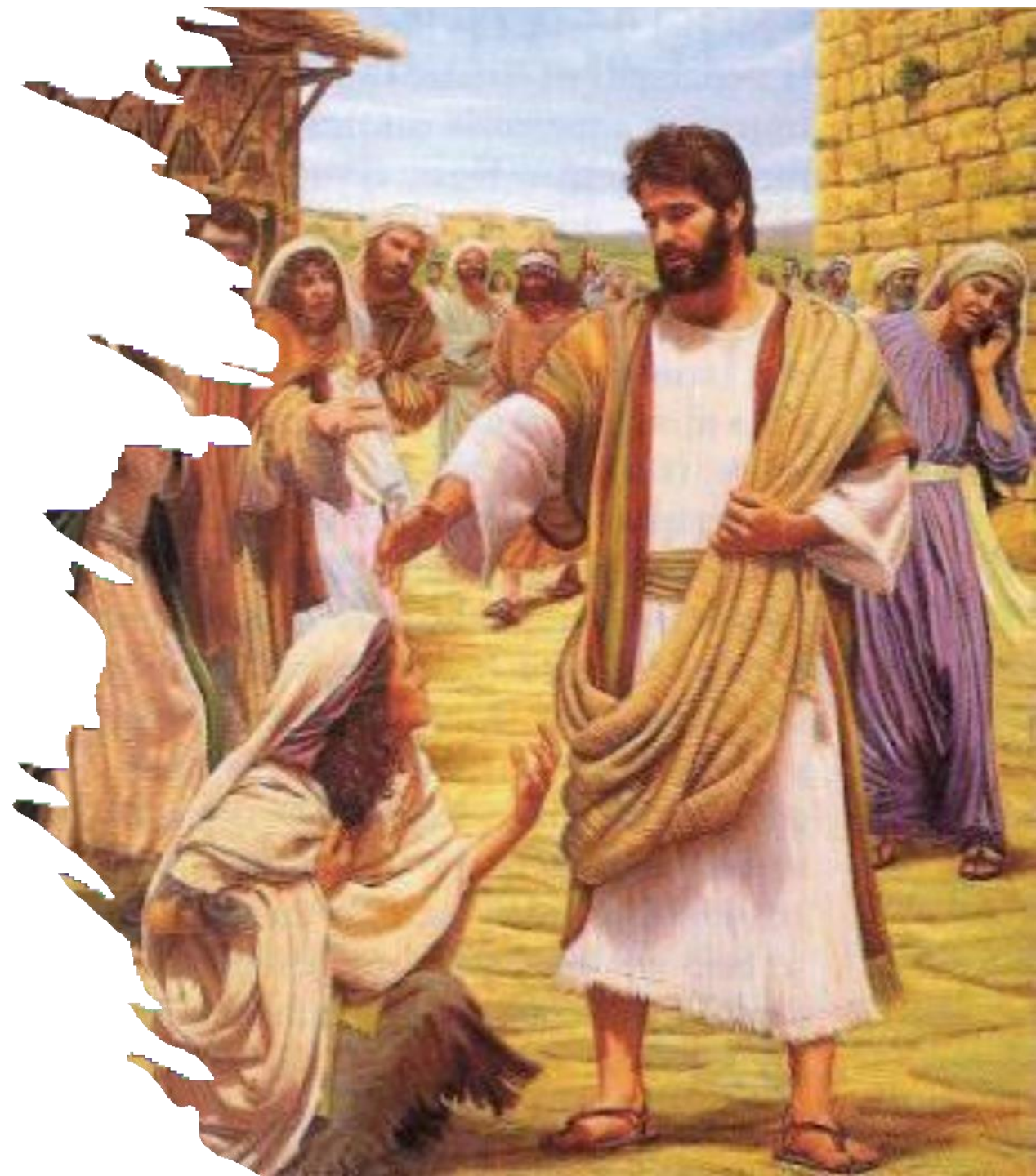
CILAT JANË EFEKTET E SAKRAMENTIT TË VAJIMIT?

Po ashtu, nëpërmjet këtij Sakramenti të sëmurit i falen mëkatet. Cilat mëkate falen nëpërmjet Vajimit? **Vajimi fal mëkatet jo të rënda**, pasi në mënyrë të zakonshme, mëkatet e rënda falen nëpërmjet Rrëfimit. Gjithsesi, në situatat ekstreme, kur nuk është e mundur që të bëhet Rrëfimi, Vajimi mund të falë edhe mëkatet e rënda, me kushtin themelor që normalisht i sëmuri që merr këtë Sakrament të Vajimit të jetë i penduar, të paktën me pendim jo perfekt.

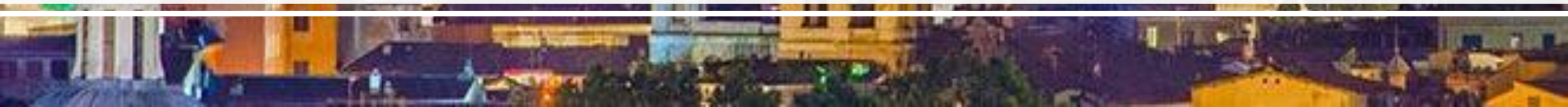
CILAT JANË EFEKTET E SAKRAMENTIT TË VAJIMIT?

Për hirin e Vajimit, i sëmuri merr forcën dhe dhuratën që të bashkohet në mënyrë më intime me Mundimin e Krishtit. I sëmuri, në një farë mënyre, kushtohet që të sjellë më shumë fryte nëpërmjet konfigurimit, përngjashmërisë së tij me Mundim shëlbues të Shpëtimtarit. Pra, çdo i sëmurë bëhet kështu bashkëpunëtor me Jezun Krishtin në shëlbimin e botës.

Pamje panoramike nga ballkoni i Gianicolos (vend reflektimi me një shok hindu mbi kuptimin e sëmundjes e të vuajtjes)

Vuajtja në ekonominë e shëlbimit...

- Feja katolike, Kisha katolike, Zoti ynë Jezu Krishti, i jep një kuptim dhe një vlerë të re, të madhe, të jashtëzakonshme vuajtjes. Me Jezusin dhe në Jezusin, njeriu që vuan, mbi të gjitha i sëmuri si fizik, si shpirtëror, mund t'i bashkohet vuajtjeve të Jezusit, mund t'i pranojë këto vuajtje dhe t'i ofrojë për shpëtimin e shpirtit të vet dhe të vëllezërve e motrave të tij, duke filluar nga familja e tij.
- Kjo bën pjesë në atë që e quajmë «ekonomi të shëlbimit».

Vajza që ushqehet vetëm me Eukaristinë...

Marthe Robin, e cila në moshën 16 vjeçare, nga një adoleshente e thjeshtë dhe e qeshur e Francës juglindore që ishte, kthehet në një invalide përgjithmonë: ajo goditet në mënyrë të papritur nga një sëmundje, e quajtur “Encefalit Letargjik”, e cila e la të paralizuar tërësisht.

Një nga gjërat më karakteristike për të cilat është e njohur kjo vajzë është se ajo, duke qenë e paralizuar në të gjithë trupin, për 50 vite as nuk ka ngrënë, as nuk ka pirë asgjë, por është ushqyer vetëm me Eukaristinë! Po ashtu, as Eukaristinë nuk e përtypte (se ishte e paralizuar) por sapo ja vinin ndër buzë, Eukaristia zhdukej papritmas, dhe shumë njerëz kanë dëshmuar që e kanë parë me sytë e tyre këtë fenomen.

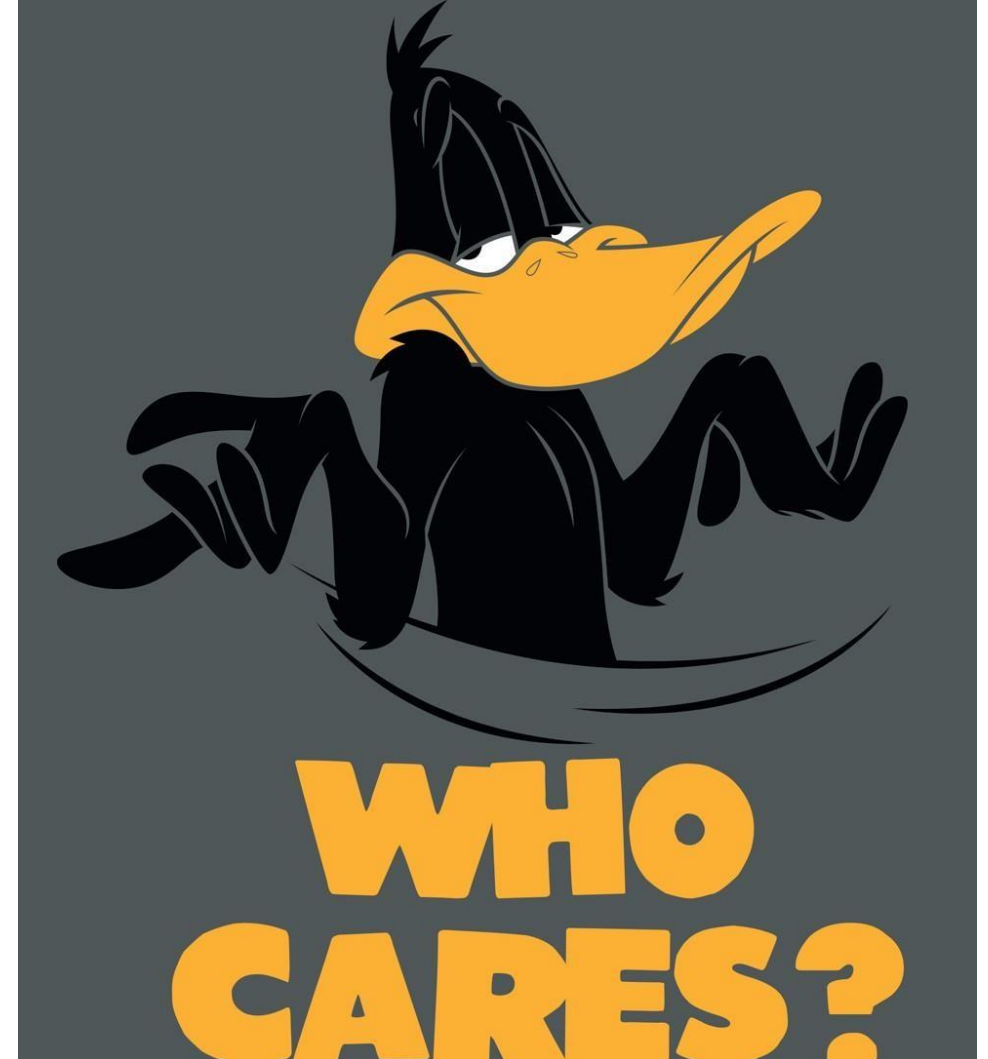
“Ajo i ngjante një fëmije, edhe në zë përbiles. Ishte e gëzuar, zëri i saj i dobët dhe i ulët, kënga e saj si kënga e një zogu. Gjestet e saj shprehnin esencën e papërcaktueshme të poezisë. Nuk kishte asnjë talent, përveçse në fëmijërinë e saj, qëndisjen. Përtej çdo lloj kulture, përtej çdo varfërie, ajo ushqehet me ajrin, me kohën dhe me përjetësinë. Përbiles përtej edhe vetë vuajtjes. E megjithatë, menjëherë e pranishme për gjithçka e për të gjithë”.

(Nga libri i poetit francez Jean-Jacques Antier “Le voyage immobile (udhëtimi palëvizur)” mbi Marthe Robin).

NQS KY SAKRAMENT ËSHTË KAQ I RËNDËSISHËM, PSE POTHUAJ ASNJERIU NUK I BIE NDËRMEND PËR TË?

- Arsyeja kryesore është sepse nuk e njohim këtë Sakrament. Pra, duhet ta njohim thellësisht, dmth t'ja dimë rëndësinë dhe efikasitetin e tij, se sa shumë e ndihmon dhe e lehtëson të sëmurin, e për këtë arsye të vrapojmë që t'ja japim një ndihmë të tillë.
- Një arsye tjetër është se ndoshta asnjë nuk na ka folur në lidhje me këtë Sakrament, nga kjo vjen ftesa që të gjithë ne duhet të angazhohemi në çfarëdo lloj mënyre për ta bërë të njohur këtë Sakrament.
- Një tjetër arsye mund të jetë sepse ne mund të kemi një farë turpi ose ngurrimi për të marrë këtë Sakrament, ose më mirë, për të thirrur priftin për të na e dhënë ose për t'ja dhënë të sëmurit që ka nevojë, këtë Sakrament.
- Një arsye e fundit që mund të na bëjë të ngurrojmë së marri sakramentin e vajimit për një të sëmurë është një paragjykim i thellë që është krijuar ndër vite, pothuaj si punë supersticioni, për këtë sakrament: Duke qenë se pasi marrin këtë Sakrament i sëmuri vdes, atëhere s'po e thërras priftin që t'ja japë, e ngaqë s'dua të vdesë i afërmi im i sëmurë, sepse pasi t'ja japë, pra, do të vdesë! Duhet të kemi shumë kujdes sepse pas këtyre dinamikave njerëzore nuk fshihet vetëm injoranca, por mbi të gjitha frika e vdekjes dhe e humbjes së njeriut të dashur dhe mendja jonë, vetëm e vetëm për të mos e humbur, është e gatshme të shpikë çdo lloj gjëje.

KËNÇAE MJELMËS...

Çelësat e Shën Pjetrit...

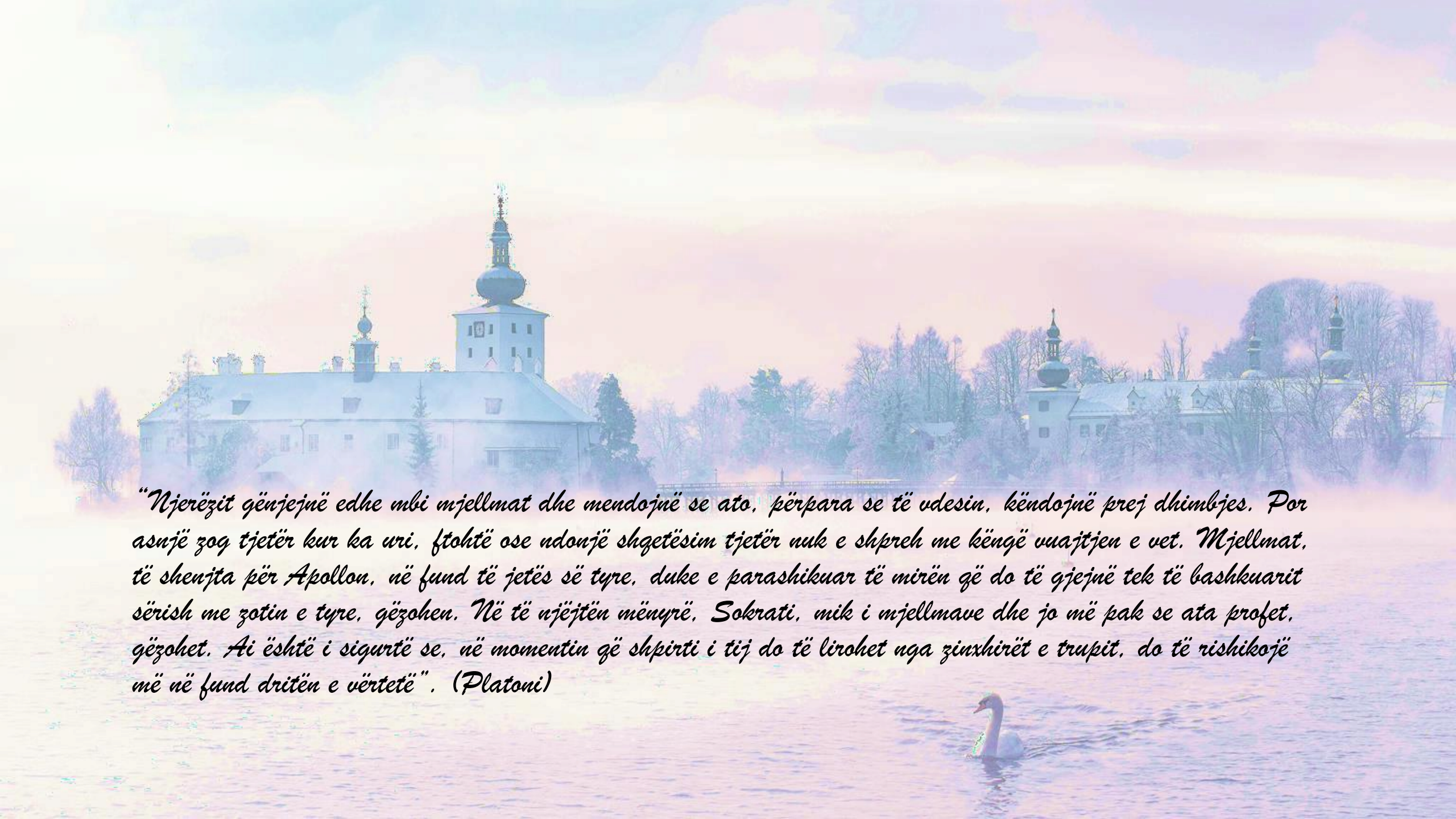
- Vdekja ideale për një të krishterë nuk është vdekja pa dhimbje, as vdekja në gjumë: e vetmja gjë që duhet t'i lutemi Zotit e sidomos Shën Jozefit, i cili është mbrojtësi i atyre që vdesin dhe mbrojtësi i vdekjes së mirë, është që të vdesim sikur ka vdekur ai, pra në krahët e Jezusit dhe të Marisë. Duke qenë se ne nuk e kemi fatin që të vdesim në krahët e Jezusit e të Marisë materialisht si ai, mund të vdesim shpirtërisht, në hirin e tyre: konkretisht pra duke marrë Sakramentet e Kishës.

- Kisha Katolike përcakton si Sakramente që mbyllin jetën tokësore të çdo njeriu: Sakramentin e Rrëfimit, të Vajimit Ekstrem dhe të Eukaristisë (Kungimit), e cila quhet në këtë rast Viatiku, pra Kungimi i fundit, Kungimi i kalimit nga kjo botë në gjirin e Atit të amshuar.

- Duhet të kemi parasysh që edhe nqs i sëmuri ka humbur tashmë vetëdijen, mund t'i jepet Vajimi, kështu që edhe në këtë rast mund të thirret prifti, nqs përpara i sëmuri ka shprehur lirisht vullnetin për ta marrë. Gjithçka pastaj varet nga gjendja shpirtërore e të sëmurit dhe nga pendimi i tij.

- Nqs ne pranojmë që të marrim këto tre Sakramente në fund të jetës sonë: janë këto Sakramente çelësat e Shën Pjetrit, janë ato që na shpartallojnë dyet e Parajsës dhe na ndihmojnë që të shkojmë në gjirin e Atit, aty ku na pret Ati, Jezusi, Shpirti i Shenjtë me të gjithë engjëjt e shenjtërit.

“Njerëzit gënjejnë edhe mbi mjellmat dhe mendojnë se ato, përpara se të udesin, këndojnë prej dhimbjes. Por asnjë zog tjetër kur ka uri, ftohtë ose ndonjë shqetësim tjetër nuk e shpreh me këngë uujtjen e vet. Mjellmat, të shenjta për Apollon, në fund të jetës së tyre, duke e parashikuar të mirën që do të gjejnë tek të bashkuarit sërish me zotin e tyre, gëzohen. Në të njëjtën mënyrë, Sokrati, mik i mjellmave dhe jo më pak se ata profet, gëzohet. Ai është i sigurtë se, në momentin që shpirti i tij do të lirohet nga zinxhirët e trupit, do të rishikojë më në fund dritën e vërtetë”. (Platoni)

A serene sunset scene over a large body of water. The sun is low on the horizon, casting a warm, golden glow across the sky and reflecting on the water's surface. In the foreground, a single swan is swimming, its dark silhouette contrasting with the shimmering water. The background shows dark, silhouetted hills under a sky filled with soft, orange and yellow clouds.

FALEMINDERIT!

Për më tepër vizitoni sitin:

www.beatoalano.it/al